
Afscheid van Stadswerk-voorzitter Jos Penninx

Wat ik nog wou zeggen...

Jos Penninx, in het dagelijks leven burgemeester van de gemeente Voorst, neemt na acht jaar afscheid als voorzitter van Vereniging Stadswerk. Hoe kijkt hij terug op die tijd, hoe ziet het vakgebied eruit en wat is de rol van de vereniging daarin? Een afscheidsinterview.

Jos Penninx werd voorzitter in 2010. Dat was een turbulente tijd, voor Nederland als geheel - de economische crisis als gevolg van de bankencrisis werd voluit merkbaar - maar ook voor Vereniging Stadswerk. 'We hadden heel wat te verhapstukken als bestuur. Gemeenten moesten bezuinigen en door veel dingen die niet direct noodzakelijk leken voor het dagelijks functioneren werd een streep gehaald, inclusief het lidmaatschap van onze vereniging.' Minder leden, minder bezoek aan activiteiten en ook minder

◀ Het Voorsterklei langs de IJssel in de gemeente Voorst is een van de projecten van Ruimte voor de Rivier. Hier komen verschillende werelden samen. 'Het is dan belangrijk dat je elkaars taal spreekt. Een netwerkorganisatie als Stadswerk heeft daar een zeer nuttige rol te vervullen', aldus Jos Penninx. (foto: gemeente Voorst)

inkomsten - het bestuur moest zich gaan afvragen of er nog wel bestaansrecht was. Penninx: 'Dat gesprek is gevoerd maar we waren er als bestuur vrij snel uit: ja, we hebben een toekomst. In het verlengde daarvan hebben we ons wel goed afgevraagd: wat is onze toegevoegde waarde precies, wat voor bijeenkomsten horen daarbij, wat willen onze leden lezen en horen, waar hebben ze wat aan? Daarbij hebben we de balans gezocht tussen enerzijds concrete, direct toepasbare kennis en de wat meer visionaire onderwerpen, zoals de Future Green City, ofwel de groene, leefbare stad van de toekomst die we nu uitdragen.'

Netwerkorganisatie

Inspelen op actuele thema's uit de vakwereld vraagt een organisatie die daarop is ingesteld, ook wel 'netwerkorganisatie' genoemd. Dat betekent dat niet het ontwikkelen van kennis centraal staat, maar het managen van de contacten die de meest relevante kennis en actuele onderwerpen halen en brengen. Ook samenwerkingen met andere netwerkorganisaties werden

geïntensiveerd. Penninx: 'De sociale kant van de fysieke leefomgeving kwam steeds meer naar voren, zoals de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We hebben daarvoor bestuurlijk gesprekken gevoerd met Divosa (gemeentelijke directeuren in het sociale domein), NVRD (afval- en reinigingsmanagement) en Cedris (sociale werkgelegenheid en re-integratie). We hebben daardoor onze leden goed kunnen bedienen op een thema dat tot dan toe voor velen in ons vakgebied nieuw was maar wat snel aan belang won.'

Toeval of niet, de keuze voor een netwerkorganisatie past prima bij de 'kantelende overheid' en de grote opgaven zoals de energietransitie en klimaatadaptatie. 'Juist bij die opgaven komen verschillende werelden bij elkaar', zegt Penninx. 'Het is belangrijk dat die elkaars taal leren spreken, weten welke oplossingen voorhanden zijn. Een netwerkorganisatie als Stadswerk heeft daar een zeer nuttige rol bij te vervullen. Dat zie je goed terug bij klimaatadaptatie: als de straat open moet, kun je budgetten van verschillende partijen bij elkaar voegen en het werk slim op elkaar afstemmen. Misschien moet er nog wat extra geld bij om een toekomstbestendige straat te maken maar dat geld verdient je op termijn terug.'

▼ Jos Penninx: 'In kleinere, landelijke gemeenten kennen de partijen elkaar, de lijnen zijn kort en er is onderling vertrouwen.'

Ervaringen uit eigen gemeente

Als burgemeester van de landelijke gemeente Voorst ziet Penninx deze manier van werken al langer in de praktijk, met prima resultaten. 'In kleinere, landelijke gemeenten kennen de partijen elkaar, de lijnen zijn kort en er is onderling vertrouwen. Dat stelt ons in staat om werk met werk te maken zoals dat heet. Daarbij moet je niet alles tot vier cijfers achter de komma uitrekenen. Dat je elkaar aardig vindt en vertrouwt is veel belangrijker.'

Ook op andere terreinen heeft Penninx bij de eigen gemeente gezien hoe dingen goed werken; andere Stadswerk-leden kunnen hiermee wellicht hun voordeel doen. 'We gebruiken hier de term PAK voor: vaststellen of iets een **probleem** voor de gemeente is, zo ja, een **alternatieve oplossingen** formuleren en vervolgens **kiezen** voor de meest geëigende oplossing. Onze medewerkers zijn er ook op getraind om de zaken zo te benaderen. Concreet: als een bewoner bijvoorbeeld opbelt om te klagen over rommel op straat, is de eerste vraag van ons: wat heeft u zelf al gedaan om dit probleem op te lossen? Heeft u bijvoorbeeld met de burens gepraat? Als er inderdaad een rol voor de gemeente is weggelegd, bekijken we eerst wat er precies aan de hand is. Vervolgens bedenken we een oplossing waar we de bewoners nauw bij betrekken. Daarmee laat je transparant zien waarom je tot een bepaalde keuze komt en zijn de bewoners ook medeverantwoordelijk voor die keuze. Zo krijg je ook gezag als lokale overheid.'

Bloeiende vereniging

Penninx kijkt met een zeer tevreden gevoel terug op zijn periode bij Stadswerk. 'We staan er in alle opzichten solide voor en de vereniging bloeit. Er zijn veel goedbezochte activiteiten, ons tijdschrift wordt uitstekend gewaardeerd door de leden en de toewijding en het enthousiasme van het team van bureau Stadswerk spat ervan af. Ik draag het voorzitterschap na acht jaar dan ook met veel vertrouwen over aan mijn opvolger.' ●

WEBSITE

www.voorst.nl